Politika korporativnog upravljanja

Politika
Verzija 1.3

UNIONBANKA
Jedina. Odgovorna. Pouzdana.

1.UVOD

Union banka d.d. Sarajevo (u daljem tekstu: Banka) svoju registrovanu djelatnost obavlja i razvija na području Federacije BiH, uz uvažavanje odgovornog, etičkog i zakonski utemeljenog poslovanja.

Ovom Politikom korporativnog upravljanja (u daljem tekstu: Politika) objedinjuju se principi korporativne prakse i organizacijske kulture u okviru regulatorne osnove uspostavljene Zakonom o bankama Federacije BiH, Zakonom o privrednim društvima Federacije BiH, podzakonskim aktima Agencije za bankarstvo Federacije BIH i svim drugim propisima koji se na odgovarajući način primjenjuju na poslovanje Banke.

Misija Banke je izgradnja razvojno orijentirane komercijalne banke sa širokim spektrom kvalitetnih bankarskih usluga koje odgovaraju potrebama i mogućnostima klijenata. Na principima korporativnih vrijednosti, aktivnosti Banke trebaju da doprinesu privrednom razvoju i stabilnosti finansijskog sektora u Federaciji BiH. Preuzimanje odgovornosti i uloge na tržištu, kao jedine komercijalne banke sa većinski državnim kapitalom, ostvarivanje održivog rasta i dugoročna briga za zajednicu u kojoj Banka posluje, prioritetno je opredjeljenje. Važnu ulogu u ostvarivanju misije pridaje se radnicima jer kvaliteta i strateška prednost svake institucije ovisi o profesionalnosti, stručnosti i ulaganjima u obuku i razvoj radnika.

2. CILJ I OSNOVNA NAČELA

Cilj ove Politike je da se obezbijedi provođenje misije Banke uzimajući u obzir sljedeća načela:

- **Profesionalno i etično poslovanje**: Aktivnosti Banke koje treba da doprinesu privrednom razvoju i stabilnosti finansijskog sektora Federacije BiH uz primjenu najviših profesionalnih standarda organizacije, upravljanja i kontrole, kojima se osigurava sigurnost i kontinuitet poslovanja. Primjena sistema najboljih praksi i procedura trebaju osigurati da se radni procesi odvijaju na profesionalan i učinkovit način. Stručna znanja i kvalitetna usluga rezultiraju većom vrijednost za klijente kojima se usluga pruža bez obzira na njihovo porijeklo, spol, dob ili bilo koju drugu pripadnost. Pri donošenju odluka, klijentima se osigurava razumijevanje uvjeta poslovnog odnosa s Bankom tako da postupci budu razumljivi za obje strane;

- **Orijentiranost ka klijentima**: Banka slijedi tržišne trendove i nudi proizvode i usluge koji odgovaraju potrebama i mogućnostima klijenata. Proizvodi i usluge trebaju biti jednostavni, razumljivi i inkluzivni svim ciljnim grupama uključujući i socijalno ugrožene. U svom djelovanju Banka će posebno voditi računa o visini kamatnih stopa i naknada, a sve u cilju pružanja što povoljnijih usluga i proizvoda za klijente, pri čemu je ostvarivanje dobiti u funkciji daljnjeg razvoja Banke. Kontinuirane aktivnosti se provode na profiliranju i jačanju uloge servisne banke za sve nivoe državnih vlasti i javnih institucija;

- **Opreznost kod preuzimanja kreditnog rizika:** Prilikom procjene kreditnog rizika plasmana, Banka ocjenjuje sigurnost povrata plasmana u smislu pouzdanosti očekivanog povrata povjerenih sredstava. S tim u vezi Banka ne ulazi u kreditne poslove špekulativne prirode i poslove koji nisu jasno usklađeni sa zakonskim propisima;

- **Transparentnost u poslovanju**: Banka obezbjeđuje blagovremeno objavljivanje i javnost informacija u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima kao i pravilima organizovanog tržišta u koje je Banka uključena. Komunikacija sa javnošću zasniva se na principima istinitosti, tačnosti i potpunosti podataka, blagovremenosti, jednake dostupnosti, jačanja povjerenja i ekonomičnosti, kako bi se dioničari i zainteresovana lica na istinit i objektivan način upoznali sa činjenicama i događajima od značaja za poslovanje Banke. Za godišnju reviziju finansijskih izvještaja, usklađenosti poslovanja iz oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma, upravljanja informacionim sistemom, Banka angažuje nezavisno i

kvalifikovano revizorsko društvo. Izvještaji o poslovanju i druge informacije za koje je propisana obaveza objave, objavljuju se na web stranici Banke i/ili dnevnim novinama, kao i drugim medijima u rokovima propisanim za objavljivanje izvještaja;

- **Društvena odgovornost**: Ostvarivanje održivog rasta i dugoročna briga za zajednicu u kojoj Banka djeluje, kroz okolišne, društvene i upravljačke (ESG) faktore predstavlja prioritetno opredjeljenje. Banka vodi računa o širim efektima svog poslovanja i finansiranja tržišnih segmenata, a rizicima upravlja sistematično i oprezno. Pružanje podrške domaćoj privredi i stanovništvu, aktivna uloga u finansijskoj edukaciji klijenata iskazuju opredijeljenost Banke za brigu o zajednici;

- **Radnici kao ključni resurs**: Razvoj Banke i stvaranje novih vrijednosti postiže se timskim radom kroz kulturu vrednovanja rada o otvorene komunikacije. Ključne vrijednosti ujedinjuju interese Banke i radnika čime se potiče angažman, motivacija, zajednički duh i kvalitet rada. Svaki oblik diskriminacije, uključujući ali ne ograničavajući se na porijeklo, jezik, spol, vjersko, nacionalno ili drugo opredjeljenje je zabranjen.

Osnovna načela ove Politike primjenjuju se uz:

- jasno razrađene procedure za rad organa Banke;
- izbjegavanje sukoba interesa;
- efikasan sistem interne revizije i usklađenosti;
- poštivanje ESG standarda;
- usklađenost sa standardima sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma;
- usklađenost sa standardima zaštite podataka.

3. ORGANI BANKE

Organi Banke koji obezbjeđuju provedbu dobre prakse korporativnog upravljanja su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava Banke.

U postupku izbora i imenovanja članova organa upravljanja, Banka u obzir uzima širok raspon kvaliteta i kompetencija kandidata s ciljem zastupanja različitih stavova i iskustva, te nezavisnog mišljenja i opreznog odlučivanja.

Banka nastoji osigurati jednaku zastupljenost osoba različitih aspekata, uzimajući u obzir aspekte poput obrazovanja, profesionalnog iskustva, spola i dobi, a sve u cilju sprečavanja diskriminacije na osnovu spola, rase, boje kože, etničkog ili socijalnog porijekla, genetskih karakteristika, vjere ili uvjerenja, pripadnosti nacionalnoj manjini, imovine, rođenja, invaliditeta, starosti ili seksualne orijentacije.

Banka promiče ravnopravnost spolova i jednaku zastupljenost oba spola u organima upravljanja.

3.1. Skupština Banke

Skupština je organ Banke putem kojeg dioničari ostvaruju svoja glavna upravljačka prava odlučujući o pitanjima koja su u njihovoj nadležnosti. Nadležnosti Skupštine Banke propisane su Zakonom o bankama Federacije BiH i Statutom Banke. Skupština Banke ne može nadležnosti prenijeti na drugi organ Banke.

Osnovna prava dioničara na pouzdan način registracije vlasništva na dionicama i slobodan prenos dionica, osigurana su zakonom i podzakonskim propisima i ostvaruju se kroz institucionalne mehanizme i procedure uspostavljene na osnovu tih propisa, izvan Banke.

Banka svojim aktivnim postupanjem omogućava dioničarima ostvarenje i ostalih prava, a naročito:

- upravljanju Bankom zavisno od visine uloženih sredstava u dionički kapital,
- raspodjeli dobiti,
- diobi imovine preostale nakon stečaja ili likvidacije Banke i
- druga prava u skladu sa zakonom.

Skupštinu Banke saziva Nadzorni odbor, osim u slučajevima kada je zakonom drugačije propisano. Zahtjev za sazivanje Skupštine može također podnijeti: dioničar ili grupa dioničara sa više od 10% ukupnog broja dionica sa pravom glasa, član Nadzornog odbora i član Odbora za reviziju.

Obavještenje o dnevnom redu, mjestu, datumu i vremenu održavanja Skupštine, te načinu davanja punomoći i načinu glasanja na Skupštini objavljuje se najmanje u jednom dnevnom listu koji se izdaje u Federaciji BiH, najkasnije 21 dan prije datuma određenog za zasjedanje Skupštine, kada se radi o redovnoj Skupštini, odnosno 14 dana prije datuma određenog za zasjedanje Skupštine kada se radi o vanrednoj Skupštini.

Materijali koji se razmatraju na sjednici Skupštine, dioničarima su na raspolaganju od dana javne objave u prostorijama Banke.

Skupština Banke odlučuje o: a) donošenju, izmjenama i dopunama Statuta; b) poslovnoj strategiji Banke, planu poslovanja Banke, programima i planovima održavanja adekvatnog kapitala u skladu sa zakonskim propisima i podzakonskim aktima Agencije; c) formiranju osnovnog kapitala Banke putem emisije dionica ili povećanja običnih dionica i emisije ili povećanja prioritetnih dionica, o emisiji, povlačenju i poništavanju dionica i drugim poslovima sa vrijednosnim papirima, u skladu sa zakonom i Statutom; d) povećanju i smanjenju kapitala, odnosno o ulaganjima kapitala u drugu banku ili druga pravna lica; e) usvajanju godišnjeg izvještaja o poslovanju Banke koji uključuje finansijske izvještaje i izvještaje revizora, Nadzornog odbora i Odbora za reviziju; f) raspodjeli dobiti i isplati dividende; g) načinu pokrića gubitaka; h) statusnim promjenama Banke i prestanku rada Banke; i) kupovini, prodaji, zamjeni, uzimanju ili davanju u lizing i drugim transakcijama imovinom, direktno ili posredstvom supsidijara Banke u toku poslovne godine u obimu većem od 33% knjigovodstvene vrijednosti imovine Banke po bilansu stanja na kraju prethodne godine, na prijedlog Uprave Banke i Nadzornog odbora; j) prodaji i kupovini imovine čija je vrijednost između 15% i 33% knjigovodstvene vrijednosti ukupne postojeće imovine Banke, ako takva transakcija nije prethodno odobrena jednoglasnom odlukom Nadzornog odbora; k) izboru i razrješenju članova Nadzornog odbora pojedinačno; l) izboru društva za reviziju; lj) donošenju primjerene politike za izbor i procjenu ispunjenja uslova za članove Nadzornog odbora i samoprocjenu rada Nadzornog odbora, u skladu sa aktima Agencije; m) osnivanju, reorganizaciji i likvidaciji supsidijarnih lica i odobravanju njihovih statuta; n) naknadama članovima Nadzornog odbora i Odbora za reviziju; nj) poslovniku o radu Skupštine Banke; o) ograničenju ili isključenju prava preče kupnje novih dionica u okviru odluke o emisiji novih dionica postojeće ili nove klase; p) drugim pitanjima bitnim za poslovanje Banke, koja su u nadležnosti Skupštine u skladu sa zakonom, podzakonskim aktima – odlukama Agencije, Statutom i Poslovnikom o radu Skupštine.

3.2. Nadzorni odbor

Nadzorni odbor Banke vrši nadzornu funkciju u Banci, u skladu sa Zakonom o bankama Federacije BiH, propisima Agencije za bankarstvo Federacije BiH i drugim propisima, te Statutom.

Sastav i mandat

Nadzorni odbor čini pet članova koje imenuje i razrješava Skupština Banke. Nadzorni odbor Banke mora imati najmanje dva nezavisna člana, u skladu sa Zakonom o bankama Federacije BiH i propisima Agencije za bankarstvo Federacije BiH.

Članovi Nadzornog odbora imenuju se na period od četiri godine uz mogućnost ponovnog izbora.

Mandat predsjednika i članova Nadzornog odbora može prestati i prije isteka:

- na lični zahtjev/ostavka,
- razrješenjem od strane Skupštine Banke,
- iz drugih razloga utvrđenih zakonom i podzakonskim aktima.

Kompetencije za članove Nadzornog odbora

Članovi Nadzornog odbora moraju ispunjavati propisane uslove i odgovarajuće standarde u pogledu obrazovanja, profesionalnog iskustva i ugleda, a u skladu sa važećim propisima i aktima Banke.

Član Nadzornog odbora može biti isključivo lice koje je dobilo prethodnu saglasnost Agencije za bankarstvo Federacije BiH.

Kandidata za člana Nadzornog odbora može predložiti dioničar ili grupa dioničara s najmanje 5% dionica sa pravom glasa.

Za člana Nadzornog odbora može biti imenovano lice koje u svakom trenutku ima dobar ugled, ima odgovarajuća stručna znanja, sposobnost i iskustvo potrebno za ispunjavanje obaveza iz svoje nadležnosti, koje nije u sukobu interesa u odnosu na Banku, dioničare, članove Nadzornog odbora, Upravu i nositelje ključnih funkcija, koje je spremno i u mogućnosti posvetiti dovoljno vremena obavljanju obaveza i odgovornosti iz nadležnosti Nadzornog odbora i koje može biti član Nadzornog odbora prema odredbama propisa o privrednim društvima.

U Nadzorni odbor mogu biti imenovana lica koja zajedno imaju stručna znanja, sposobnosti i iskustvo potrebno za nezavisno i samostalno nadziranje poslovanja Banke i rada Uprave Banke, a najmanje jedna polovina kandidata za članove Nadzornog odbora mora posjedovati posebna znanja i iskustva iz oblasti neophodnih za uspješno poslovanje (rad u bankarstvu, finansijskim organizacijama i si.).

Član Nadzornog odbora mora imati minimalno visoku stručnu spremu, a najmanje jedna polovina kandidata za članove Nadzornog mora imati diplomu iz oblasti ekonomije i upravljanja poslovanjem.

Referentne oblasti kojima se dokazuje odgovarajuće znanje kandidata za člana Nadzornog odbora Banke su: a) finansijska tržišta; b) regulatorni okvir i propisani standardi poslovanja banaka i drugih finansijskih institucija; c) strateško planiranje i poznavanje poslovne strategije banke ili njenog poslovnog plana i njegovog izvršenja; d) upravljanje rizicima (identifikacija, mjerenje, odnosno procjena, praćenje, kontrola i izvještavanje o ključnim rizicima), uključujući i odgovornosti pojedinačnog člana organa banke u tom procesu; e) upravljanje, nadzor i kontrola u postupcima i mjerama banke i drugih finansijskih institucija; f) finansijsko planiranje, analiza i kontrola u bankama i sličnim finansijskim institucijama i dr.

Odgovarajućim iskustvom kandidata za člana Nadzornog odbora smatra se iskustvo stečeno: a) u upravi banke; b) na rukovodnoj poziciji u privrednom društvu iz finansijskog sektora koje je Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine razvrstano u velika pravna lica, a koja je uporedna pozicijama u upravi banke; c) na rukovodnim ili najsloženijim poslovima u instituciji nadležnoj za nadzor subjekata bankarskog sistema ili drugih društava iz finansijskog sektora; d) na ključnim funkcijama u banci odnosno poslovima kojima se vrši preuzimanje odnosno upravljanje rizicima u banci; e) u rukovođenju organizacionim jedinicama u banci ili privrednom društvu iz finansijskog sektora zakonom razvrstano u velika pravna lica; f) u rukovođenju podružnicom banke; g) kao savjetnik uprave ili članova uprave banke na poslovima bitnim za obavljanje njene djelatnosti; h) na rukovodnim pozicijama u privrednim društvima koja nisu u finansijskom sektoru, a koja su Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine razvrstana u velika pravna lica i državnim organima uprave i organizacijama sa visokim stepenom samostalnosti, a za koje se može ocijeniti da su stekli znanja koja će odgovarati zahtjevima sistema upravljanja rizicima u Banci.

Nadležnosti Nadzornog odbora

Nadzorni odbor ima sljedeće nadležnosti: a) saziva sjednice Skupštine Banke i utvrđuje prijedlog dnevnog reda; b) utvrđuje prijedloge odluka za Skupštinu Banke i kontroliše njihovo provođenje; c) bira predsjednika Nadzornog odbora; d) utvrđuje prijedlog poslovne politike i strategiju Banke i plan poslovanja i podnosi Skupštini Banke na konačno usvajanje, te utvrđuje strategiju i politike preuzimanja rizika i upravljanje rizicima u poslovanju, program za održavanje adekvatnosti regulatornog kapitala i provođenje postupaka internog procesa procjene adekvatnosti kapitala Banke prema njenom profilu rizika i osigurava uslove za njihovo provođenje; e) usvaja plan oporavka Banke; f) odlučuje o organizacionoj strukturi Banke koja osigurava jasnu i preciznu podjelu nadležnosti, dužnosti i odgovornosti organizacionih dijelova u Banci na način kojim se sprečava sukob interesa i osigurava transparentan i dokumentovan proces donošenja i provođenja poslovnih odluka u skladu sa utvrđenim nadležnostima i ovlaštenjima; g) usvaja opšte uslove poslovanja Banke i druge opšte akte Banke, te odlučuje o njihovim izmjenama i dopunama; h) usvaja politiku naknada u Banci, te donosi odluke o naknadama u okviru svojih nadležnosti, u skladu sa posebnim podzakonskim aktom Agencije kojim su propisani regulatorni zahtjevi u pogledu politike i prakse naknada; i) donosi politike i procedure za izbor i procjenu ispunjenja uslova za članove Uprave Banke, u skladu sa podzakonskim propisima Agencije; j) osigurava uslove za uspostavu efikasnih kontrolnih funkcija u Banci i nadzire njihovo funkcionisanje, što uključuje donošenje odluke o naknadama nosioca kontrolnih funkcija u Banci (interne revizije, upravljanja rizicima i praćenja usklađenosti), kao i strateških godišnjih planova rada kontrolnih funkcija i usvajanje godišnjih i polugodišnjih izvještaja istih; k) usvaja izvještaje Odbora za reviziju; l) utvrđuje godišnji plan poslovanja Banke, uključujući i finansijski plan; m) usvaja izvještaj Uprave o poslovanju po polugodišnjem i godišnjem obračunu, sa bilansom stanja i bilansom uspjeha i izvještajem interne revizije i izvještajem eksterne revizije i podnosi Skupštini godišnji izvještaj o poslovanju Banke, koji obavezno uključuje finansijski izvještaj i izvještaje eksternih revizora, Nadzornog odbora i Odbora za reviziju; n) podnosi Skupštini izvještaj o radu Nadzornog odbora sa godišnjim izvještajem o poslovanju Banke, finansijskim izvještajima, izvještajem društva za reviziju, izvještaja interne revizije i Odbora za reviziju; o) predlaže raspodjelu i način upotrebe dobiti i način pokrića gubitka; p) imenuje i razrješava Upravu Banke i nadzire njen rad; r) imenuje i razrješava sekretara Banke, te imenuje i razrješava nosioce ključnih funkcija u Banci, predlaže eksternog revizora Banke i imenuje internog revizora; s) imenuje i razrješava Odbor za reviziju, odbor za naknade, odbor za rizike, odbor za imenovanja, odbor za glasanje i druge specijalizirane odbore koji mu pružaju stručnu pomoć u vršenju nadzora poslovanja Banke; t) periodično revidira usvojene politike i procedure i interne akte Banke, koje je Nadzorni odbor usvojio; u) odobrava kupovinu, prodaju, zamjenu, uzimanje ili davanje u lizing, i druge transakcije imovinom, direktno ili posredstvom supsidijarnih društava u toku poslovne godine u obimu od 15% do 33% knjigovodstvene vrijednosti ukupne imovine banke po bilansu stanja na kraju prethodne godine; predlaže Skupštini kupovinu, prodaju, zamjenu, uzimanje ili davanje u lizing, i druge transakcije imovinom, direktno ili posredstvom supsidijarnih društava u toku poslovne godine u obimu većem od 33% knjigovodstvene vrijednosti ukupne imovine Banke po bilansu stanja na kraju prethodne godine; z) daje prethodnu saglasnost za zaključivanje pravnog posla koji dovodi do ukupne izloženosti Banke od 10% priznatog kapitala prema jednom licu ili grupi povezanih lica ili do svakog narednog povećanja ove izloženosti; aa) donosi poslovnik o radu i poslovnike o radu svojih odbora; bb) obavještava Agenciju i druge nadležne organe i institucije o nepravilnostima utvrđenim u nadzoru poslovanja Banke; cc) odobrava emisiju novih dionica postojeće klase u iznosu do trećine zbira nominalne vrijednosti postojećih dionica i određuje iznos, vrijeme prodaje i cijenu ovih dionica koja ne može biti manja od prosječne tržišne vrijednosti postojećih dionica iste klase u 30 uzastopnih dana prije dana donošenja odluke dd) obavlja druge poslove u skladu sa zakonskim i drugim propisima, Statutom i drugim internim aktima donesenih na osnovu Statuta.

Nadzorni odbor donosi Poslovnik u kojem se navode detaljniji principi, procedure i način rada Nadzornog odbora.

Odbori Nadzornog odbora

Stručnu podršku radu Nadzornog odbora mogu pružati specijalizirani odbori.

Kao obavezan odbor, imenuje se Odbor za reviziju.

U slučaju da se u skladu sa podzakonskim aktom Agencije za bankarstvo Federacije BiH u bilo kom trenutku utvrdi da Banka zadovoljava kriterije kao značajna banka, Nadzorni odbor uspostavlja i imenuje Odbor za rizike, Odbor za imenovanja i Odbor za naknade.

Odbor za reviziju

Odbor za reviziju pruža stručnu pomoć Nadzornom odboru Banke u vršenju nadzora nad poslovanjem Banke i radom Uprave Banke.

Odbor za reviziju ima pet članova koji se imenuju na period od četiri godine, uz mogućnost imenovanja na dva uzastopna mandata.

Član Odbora za reviziju ne može biti član Nadzornog odbora, član Uprave Banke ili lice u radnom odnosu u Banci, niti može imati direktan ili indirektan finansijski interes u Banci, izuzev eventualne naknade po osnovu te funkcije.

Članovi Odbora za reviziju obavezno imaju odgovarajuća stručna znanja i iskustva iz oblasti finansija, revizije i računovodstva, od kojih najmanje jedan član mora biti lice koje ima profesionalno zvanje ovlaštenog revizora u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo i revizija i znanje jednog od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.

Nadležnosti Odbora za reviziju:

a) predlaže Nadzornom odboru plan rada interne revizije; b) razmatra izvještaje interne revizije i drugih kontrolnih funkcija, te daje mišljenje o ovim izvještajima; c) razmatra godišnje finansijske izvještaje i izvještaje o poslovanju banke, sa izvještajem društva za reviziju, koji se podnose Nadzornom odboru i Skupštini Banke i druge finansijske izvještaje, te daje mišljenje po istim; d) ispituje primjenu računovodstvenih standarda u pripremi finansijskih izvještaja; e) analizira i nadzire primjenu i adekvatno provođenje usvojenih strategija i politika za upravljanje rizicima i provođenje sistema unutrašnjih kontrola; f) izvještava Nadzorni odbor o preduzetim aktivnostima, kao i o utvrđenim nepravilnostima odmah po njihovom saznanju, te predlaže način njihovog otklanjanja, g) izvještava Nadzorni odbor o realizaciji preporuka po izvještajima o obavljenoj internoj i vanjskoj reviziji; h) dostavlja Nadzornom odboru i Skupštini poseban izvještaj o ugovorima zaključenim između Banke i lica u posebnom odnosu sa Bankom; i) izvještava Nadzorni odbor o usklađenosti poslovanja Banke sa zakonom, drugim propisima i standardima poslovanja; j) provodi postupak i predlaže Nadzornom odboru prijedlog izbora društva za vanjsku reviziju Banke, kao i u slučaju potrebe daje obrazloženi prijedlog za razrješenje društva za reviziju; k) prati i razmatra, sa društvom za reviziju Banke, godišnje revizije finansijskih izvještaja Banke; l) predlaže Nadzornom odboru banke da se određena pitanja u vezi sa internom i vanjskom revizijom uvrste u dnevni red Skupštine Banke; m) podnosi Nadzornom odboru tromjesečni, polugodišnji i godišnji izvještaj o svom radu i saziva sjednicu Nadzornog odbora ukoliko smatra da su ugroženi interesi dioničara ili utvrdi nezakonitosti i nepravilnosti Nadzornog odbora i Uprave Banke.

Odbor za reviziju je dužan da, kada ocijeni da Banka posluje suprotno zakonu i drugom propisu, Statutu i drugom aktu Banke, Nadzornom odboru Banke daje preporuke za otklanjanje uočenih nezakonitosti i nepravilnosti, kao i da zahtjeva sazivanje vanredne sjednice Skupštine Banke u slučaju da ustanovljene nezakonitosti i nepravilnosti mogu imati teže posljedice na poslovanje Banke.

3.3. Uprava Banke

Uprava Banke organizuje rad, vodi poslovanje i zastupa Banku.

Uprava Banke je odgovorna za poslovanje Banke u skladu sa zakonom, podzakonskim aktima i odlukama Agencije za bankarstvo Federacije BiH.

Sastav i mandat

Uprava Banke sastoji od tri člana od kojih se jedan imenuje za predsjednika Uprave. Predsjednika i članove Uprave imenuje Nadzorni odbor.

Predsjednik i članovi Uprave imenuju se na period od četiri godine uz mogućnost ponovnog izbora.

Članovi Uprave mogu biti razriješeni prije isteka mandata u skladu sa odredbama Zakona o bankama Federacije BiH, Statuta Banke i drugih važećih propisa.

Članovi Uprave zastupaju i predstavljaju Banku u pravnom prometu na način da sve pravno obavezujuće dokumente potpisuju najmanje dva člana Uprave, tako da nijedan član Uprave ne može biti ovlašten da Banku zastupa pojedinačno u cjelokupnom obimu poslova iz njene djelatnosti.

Kompetencije za članove Uprave

Članovi Uprave moraju ispunjavati propisane uslove i odgovarajuće standarde u pogledu obrazovanja, profesionalnog iskustva i ugleda, a u skladu sa važećim propisima i aktima Banke.

Za člana Uprave može biti imenovano isključivo lice koje je dobilo prethodnu saglasnost Agencije za bankarstvo Federacije BiH.

Za člana Uprave može se imenovati lice koje u svakom trenutku ispunjava sljedeće uslove: koje ima dobar ugled; VSS-VII stepen stručne spreme, odnosno visoko obrazovanje prvog ciklusa (koji se vrednuje sa 240 ECTS bodova) ili drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sistema studiranja; koje ima potreban nivo i profil edukacije i obuke i odgovarajuće praktično iskustvo potrebno za vođenje poslova banke; koje nije u sukobu interesa u odnosu na banku, dioničare, članove Nadzornog odbora, nosioce ključnih funkcija i Upravu; za koje je na osnovu dosadašnjeg ponašanja moguće opravdano zaključiti da će pošteno i savjesno obavljati poslove člana Uprave; i druge uslove za člana uprave prema odredbama propisa o privrednim društvima.

Odgovarajućim praktičnim iskustvom smatra se, ali se ne ograničava na: a) iskustvo u upravi banke; b) iskustvo rukovođenja organizacionim jedinicama banke bitnim za obavljanje njene djelatnosti; c) iskustvo rukovođenja filijalom/podružnicom banke.

Referentne oblasti kojima se dokazuje odgovarajuće znanje kandidata za predsjednika Uprave su: a) finansijska tržišta; b) regulatorni okvir i propisani standardi poslovanja banaka i drugih finansijskih institucija; a) strateško planiranje i poznavanje poslovne strategije banke ili njenog poslovnog plana i njegovog izvršenja; b) upravljanje rizicima (identifikacija, mjerenje, odnosno procjena, praćenje, kontrola i izvještavanje o ključnim rizicima), uključujući i odgovornosti pojedinačnog člana organa banke u tom procesu; c) upravljanje, nadzor i kontrola u postupcima i mjerama banke i drugih finansijskih institucija; d) finansijsko planiranje, analiza i kontrola u bankama i sličnim finansijskim institucijama; e) kontinuirano stručno usavršavanje/obuka, u oblastima iz ovog stava.

Najmanje dvije trećine kandidata za članove Uprave mora imati odgovarajuće bankarsko rukovodno iskustvo.

Nadležnosti Uprave

Uprava upravlja Bankom nezavisno i na vlastitu odgovornost i ima potpuna ovlaštenja neophodna za svoju svrhu u skladu sa Zakonom o bankama Federacije BiH, Statutom i drugim internim aktima Banke. Odluke Uprave moraju biti nezavisne od spoljnih faktora i usvojene u interesu Banke.

Članovi Uprave dužni su osigurati: a) zakonitost poslovanja Banke i usklađenost poslovanja po propisima donesenim na osnovu zakona, drugim propisima, općeprihvaćenim standardima i pravilima struke; b) provođenje supervizorskih mjera naloženih od strane Agencije; c) izvršavanje odluka Skupštine i Nadzornog odbora Banke; d) provođenje usvojenih strategija, politika, pravila i procedura u svakodnevnom poslovanju Banke, naročito pravila u upravljanju rizicima, procjeni internog kapitala Banke, uspostavi kontrolnih funkcija i sistema internih kontrola u svim poslovnim aktivnostima i linijama Banke; e) odlučivanje o izloženostima Banke u skladu sa ovlaštenjima koje utvrđuje Nadzorni odbor; f) analizu efikasnosti primjene usvojenih politika i procedura i izvještavanje Nadzornog odbora o rezultatima analize, sa odgovarajućim prijedlozima za unapređenje efikasnosti istih; g) redovno izvještavanje Nadzornog odbora Banke o poslovanju Banke u skladu sa zakonskim i drugim propisima, Statutom i drugim internim aktima Banke; h) informisanost zaposlenika o svim internim aktima Banke kojim se uređuju njihova prava i obaveze u radnom procesu; i) informisanje Nadzornog odbora i Agencije, bez odlaganja, o pogoršanju finansijskog stanja Banke ili opasnosti od nastanka pogoršanja, kao i drugim relevantnim činjenicama koje mogu značajno uticati na finansijsko stanje Banke; j) sigurnost i pouzdanost informacionog sistema Banke na dnevnoj osnovi; k) odlučivanje o drugim pitanjima vezanim za organizovanje rada i poslovanja Banke, a koja nisu u nadležnosti Skupštine i Nadzornog odbora Banke.

Detaljnija pravila o radu Uprave regulisana su Poslovnikom o radu Uprave Banke.

Ključne funkcije

Ključne funkcije su kontrolne funkcije i ostale funkcije u Banci koje imaju značajan uticaj na upravljanje i poslovanje Bankom. Obavljanje ključnih funkcija Banka organizuje u sjedištu Banke.

Kontrolne funkcije koje se uspostavljaju u Banci su :

- funkcija upravljanja rizicima,
- funkcija praćenja usklađenosti i
- funkcija interne revizije.

Ostale ključne funkcije koje imaju značajan uticaj na upravljanje i poslovanje Bankom utvrđuje i uspostavlja svojim aktom Nadzorni odbor u skladu sa Zakonom i odlukama Agencije za bankarstvo Federacije BiH. Prava i obaveza lica koja obavljaju ključne funkcije u Banci utvrđuju se Statutom, aktima Banke, ugovorima koje Banka zaključuje sa licima koje obavljaju ključne funkcije, Zakonom i propisima Agencije za bankarstvo Federacije BiH.

3.4. Međusobni odnos Nadzornog odbora i Uprave

Nadzorni odbor i Uprava sarađuju u najboljem interesu Banke te zajednički raspravljaju strateške odrednice poslovanja Banke, kao i druga značajna pitanja za poslovanje Banke.

Dobra saradnja podrazumijeva otvorenu raspravu članova Nadzornog odbora i Uprave.

U skladu sa važećim propisima i internim aktima Banke određene odluke Uprave stupaju na snagu nakon dobijene saglasnosti Nadzornog odbora te je za zaključenje određenih pravnih poslova potrebna prethodna saglasnost Nadzornog odbora.

4. UPRAVLJANJE SUKOBOM INTERESA

Banka upravlja sukobom interesa, kako postojećim, tako i potencijalnim, na način da izbjegne zloupotrebu situacije sukoba interesa te povredu svojih obaveza prema klijentima kao i povredu primjenjivih zakona i propisa.

Relevantna lica i lica koja su posredno ili neposredno povezani sa Bankom, obavezni su da u obavljanju svojih poslova postupaju odgovorno, pošteno, savjesno i nepristrasno zastupajući interese Banke i klijenta, kao i da brinu da svojim radnjama ne nanose štetu ugledu i povjerenju Banke i klijentima Banke.

Aktivnosti Banke ne smiju koristiti za vlastite interese i korist, niti mogu biti u bilo kom odnosu zavisni prema licima koje bi mogle uticati na njihovu objektivnost.

U cilju sprečavanja sukoba interesa Banka organizuje svoje poslovne aktivnosti na način da svede na najmanju moguću mjeru istovremeno sudjelovanje relevantnih lica u više povezanih aktivnosti.

Ublažavanje sukoba intresa postiže se kroz:

- organizacionu strukturu;
- postojanje posebnih politika/internih akata;
- etički kodeks, kodeks poslovnog ponašanja i edukaciju.

5. INTERNA REVIZIJA I USKLAĐENOST

U skladu s odredbama Zakona, Banka je organizovala Odjel za internu reviziju (u nastavku: Interna revizija) kao nezavisni organizacioni dio koji direktno odgovara Odboru za reviziju i Nadzornom odboru kojima ima direktan pristup i organizaciono je odvojen od ostalih dijelova Banke. Glavni zadatak interne revizije je da Upravi, Odboru za reviziju i Nadzornom odboru dostavi objektivnu i nepristrasnu procjenu o kvalitetu i efikasnosti interne kontrole, uključujući procjenu sistema upravljanja rizicima i procesima, kao i procjenu sistema interne kontrole.

Banka kontinuirano radi na usklađivanju poslovanja, te u ostvarivanju poslovnih ciljeva primjenjuje zakone, podzakonske akte, smjernice i preporuke, kao i dobre prakse poslovanja. Praćenje usklađenosti poslovanja je u okviru nadležnosti Odjela za praćenje usklađenosti, koji je nezavisan u svom radu i ne obavlja druge funkcije radi sprečavanja sukoba interesa.

6. ESG STANDARDI

Banka vrši identifikaciju rizika povezanih sa klimatskim promjenama i okolišnim rizicima kao pokretača postojećih kategorija rizika prilikom utvrđivanja i provođenja svojih poslovnih strategija, sistema internog upravljanja i upravljanja rizicima. Banka, shodno principu proporcionalnosti, uzima u obzir sve rizike kojima je izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju, pa tako i sveukupne ESG rizike. Efikasno upravljanje podrazumijeva dosljednu primjenu prakse upravljanja okolišnim i klimatskim rizicima, kako bi se olakšala transformacija poslovanja klijenta na održivi model kroz finansijska rješenja, saradnje, i postavljanja standarda odgovornog finansiranja. Banka je opredjeljena da u svom radu usmjerava sredstva prema održivim projektima i investicijama. Kroz integraciju ekoloških, društvenih i upravljačkih standarda u svoje aktivnosti, Banka doprinosi zaštiti okoliša, podršci lokalnoj zajednici i unapređenju kvalitete života.

7.SPREČAVANJE PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORIZMA

Provođenje svih aktivnosti upravljanja rizikom od pranja novca i finansiranja terorizma Banka osigurava redovnim internim pregledima i internom revizijom usklađenost rada Banke sa zahtjevima postavljenim zakonima i drugim propisima koji propisuju standarde sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti. Redovno je praćenje usklađenosti i od strane kontrolne funkcije praćenja usklađenosti poslovanja, sa zakonskim i podzakonskim propisima te drugim propisima i standardima opreznog bankarskog poslovanja, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti. Banka također u skladu sa regulatornim zahtjevima vezanim za sprečavanje pranja novca i finansiranje terorističkih aktivnosti vrši analizu i procjenu rizika cjelokupnog poslovanja, koja se provodi od strane Sektora za upravljanje i kontrolu rizika. Provođenjem principa „upoznaj svog klijenta“, osim rizika pranja novca, Banka se štiti i od drugih rizika kao što su: rizik reputacije, rizik poslovanja, pravni rizik i dr.

8. ZAŠTITA PODATAKA

Banka prikuplja i obrađuje lične podatke na zakonit i pravičan način, radi izvršavanja svojih zakonskih dužnosti i u onoj mjeri i obimu koji je propisan važećim propisima, odnosno koji proizilaze iz važećih propisa. Za procese i usluge gdje se informacije povezane sa ličnim podacima pohranjuju i procesuiraju provode se mjere koje osiguravaju sljedeće: da iste prikuplja radnik ovlašten za učešće u poslovnim procesima (u skladu sa internim aktima Banke), da su adekvatne, relevantne, te da nisu prekomjerne za svrhe za koje se prikupljaju, da su tačne (odnosno ispravno evidentirane i ažurirane), da se čuvaju u skladu sa svojom vrijednošću (klasifikacijom), da se na fer i zakonski način procesuiraju, da se koriste samo za naznačene, eksplicitne i legitimne svrhe, da se iste daju samo onoj trećoj strani koja može dokazati usklađenost sa zakonskim i regulatornim uslovima za postupanje sa informacijama povezanim sa osobama i da se može uraditi povrat informacija u slučaju zakonitog zahtjeva za pristup.

9. ZAVRŠNE ODREDBE

Ova Politika stupa na snagu danom donošenja..

Stupanjem na snagu ove Politike, stavlja se van snage Politika korporativnog upravljanja broj: NO-1/2-10805-3.1/24 od 19.12.2024..godine.

Politika je javni dokument i objavljuje se na intranet portalu i na web stranici Banke.